

FORENKLET MELDING OM FORETAKSSAMMENSLUTNING

Bravida Norge AS sitt erverv av kontroll i Magnus Thunestvedt AS

Oslo, 5. oktober 2023

Ansvarlig advokat: Håkon Cosma Størdal

Melder:

Bravida Norge AS
Org.nr. 987 582 561
Østre Aker Vei 90, 0593 Oslo

Kontaktperson: Tore Bakke
Tlf.: +47 909 41 607
E-post: tore.bakke@bravida.no

Melders representant:

Advokatfirmaet Wiersholm AS,
advokat Håkon Cosma Størdal og
advokatfullmektig Sigrid Terøy Finnes
Postboks 1400 Vika, 0115 Oslo
Tlf.: +47 210 210 00
E-post: hcst@wiersholm.no /
sifi@wiersholm.no

Målselskap:

Magnus M. Thunestvedt AS
Org.nr. 937 610 440
Postboks 164 Indre Arna, 5888 Bergen

Kontaktperson: Roy Sætre
Tlf.: +47 908 51 614
E-post: roy.satre@thunestvedt.no

1. INNLEDNING

- (1) Foretakssammenslutningen gjelder Bravida Norge AS' ("**Bravida**") erverv av enekontroll i Magnus M. Thunestvedt AS ("**Thunestvedt**") (samlet omtalt som "**Partene**"). Foretakssammenslutningen vil gjennomføres ved at Bravida kjøper 100 prosent av aksjene i Thunestvedt.
- (2) Hver av Partene har en omsetning som overstiger NOK 100 millioner i Norge, og Partenes samlede omsetning overstiger NOK 1 milliarder i Norge. Transaksjonen utløser derfor meldeplikt etter konkurranseloven § 18.
- (3) Partenes samlede markedsandeler er beskjedene i alle relevante markeder. Det berørte markedet er stort og består av en rekke aktører som vil utøve betydelig konkurransepress etter gjennomføringen. Transaksjonen vil dermed ikke tilføre Partene markedsrett av betydning, eller ha andre negative virkninger på konkurransen.
- (4) Partenes samlede markedsandeler er under 20 prosent i det horisontalt overlappende markedet, og under 30 prosent i det vertikalt forbundne markedet. Vilkårene for inngivelse av forenklet melding etter forskrift om melding av foretakssammenslutninger § 3 er dermed oppfylt.

2. FORETAKSSAMMENSLUTNINGENS ART

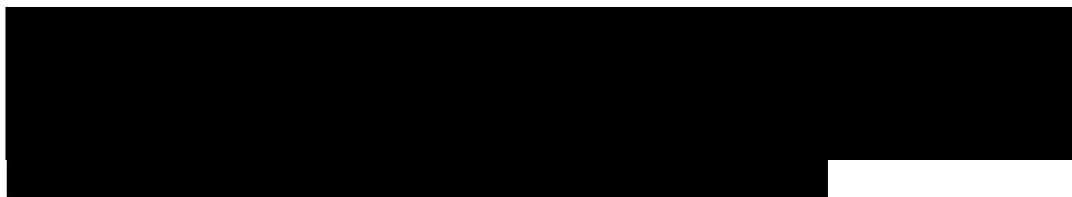
- (5) I henhold til aksjekjøpsavtale inngått 4. oktober 2023 skal Bravida erverve 100 prosent av aksjene i Thunestvedt ("**Transaksjonen**").

Vedlegg 1: Aksjekjøpsavtale av 4. oktober 2023 (Konfidensielt)

- (6) Transaksjonen innebærer et kontrollskifte i Thunestvedt, og utgjør dermed en "foretakssammenslutning" jf. konkurranseloven § 17 første avsnitt bokstav b.
- (7) Gjennomføring av transaksjonen er betinget av godkjenning fra Konkurransetilsynet, og er ikke meldepliktig i andre jurisdiksjoner enn Norge.

3. RASJONALE

- (8)

4. BESKRIVELSE AV PARTENE

4.1 Ervervede foretak – Bravida

4.1.1 Bravidas juridiske og organisatoriske struktur

- (9) Bravida er gjennom flere mellomliggende selskaper kontrollert av Bravida Holding AB ("**Bravida Holding**"), som utgjør konsernspissen i Bravida-konsernet. Bravida Holding er notert på Large Cap, Nasdaq Stockholm. Den største aksjonæren i Bravida Holding er Mawer Investment Management som eier i underkant av 11 prosent av aksjene i selskapet.
- (10) Bravida er toppselskapet i Bravida-konsernets norske virksomhet. Foruten Bravida, består konsernets norske virksomhet av selskapene Oras Industrirør AS, Oras AS, Oslo Rørleggerbedrift AS og Langhus Rør AS (alle heleid av Bravida). Det bemerkes at Oras-

selskapene er tomme, da virksomheten er innfusjonert i Bravida. Bravida er også i en prosess med å innfusjonere Langhus Rør AS.

- (11) Bravida-konsernet utøver sin internasjonale virksomhet gjennom en rekke underliggende datterselskaper som alle er kontrollert av Bravida Holding. For en oversikt over konsernstrukturen viser vi til vedlagte konsernkart.

Vedlegg 2: Oversikt over Bravida-konsernets selskapsstruktur¹

4.1.2 Bravidas virksomhetsområder

- (12) Bravida Holdings kjernevirksomhet er installasjons- og servicetjenester innen elektro, varme og sanitet og ventilasjon. Konsernet har omtrent 13 000 ansatte i Norge, Sverige, Danmark og Finland. Bravida Holding tilbyr installasjon og service til alle typer anlegg og bygg, alt fra industrielle bygninger, infrastrukturprosjekter, arenaer og sykehus til kontor, kjøpesentre, skoler og boligbygninger. Den største kundegruppen er entreprenører som kjøper installasjonstjenester som en del av et entrepriseoppdrag, og den nest største kunden er offentlig sektor.

- (13) For mer informasjon om Bravida Holdig, vennligst se: <https://www.bravida.se/>

- (14) Bravida Norge tilbyr spesialkompetanse som entreprenør innen elektro, rør og ventilasjon til kunder i hele Norge. Innen disse teknikkområdene kan Bravida ta ansvar for hele installasjonsprosessen fra design og prosjektering til installasjon og service. Bravidas tjenester kan i hovedsak deles i to: i) nye installasjoner og ii) service på allerede eksisterende systemer. Tjenestene tilbys til både private, det offentlige og bedrifter i næringslivet. Selskapet har omtrent 3 200 ansatte i Norge, fordelt på 40 kontorer.

- (15) For mer informasjon om Bravida, vennligst se: <https://www.bravida.no/>

4.2 Målselskap – Thunestvedt

- (16) Thunestvedt er et entreprenørkonsern som leverer totalløsninger innen elektro- og teletjenester. Dette omfatter alt fra mindre svakstrømsinstallasjoner til totalentrepriser med energi- og miljøvennlige systemer.

- (17) Thunestvedt leverer tjenester til næringslivet, offentlig virksomheter og private kunder. Thunestvedt er aktive på Vestlandet, og leverer primært tjenester mellom Bergen og Sogn.

- (18) Thunestvedt-konsernet består av Vangen Elektriske AS (Voss), Sæterdal Elektro AS (Vaksdal), Pettersson & Gjellesvik (Bergen) og Magnus M Thunestvedt (Bergen). Vangen Elektriske kontrollerer også Elicom AS. Alle disse selskapene tilbyr i all hovedsak de samme tjenestene. Med lokale montørstasjoner plassert flere steder på Vestlandet kan kundene forholde seg til ett selskap og ett kontaktpunkt.

- (19) For mer informasjon om Thunestvedt, vennligst se: <https://thunestvedt.no/>

4.3 Partenes omsetning og driftsresultat siste regnskapsår

- (20) Tabellen nedenfor viser Partenes omsetning og driftsresultat i Norge i 2022.

Tabell 1: Partenes omsetning og driftsresultat i Norge i 2022.

¹ Organisasjonskartet er oppdatert 30. juni 2023

Selskap	Omsetning NOK	EBITDA NOK
Bravida Holding	5 278 916 500	268 934 900
Thunestvedt	627 166 363	-45 028 838

5. MARKEDSAVGRENSNING

5.1 Innledning

- (21) Både Bravida og Thunestvedt er aktive i markedet for elektriske installasjoner, herunder prosjektering, installasjon og service av elektriske installasjoner.
- (22) Bravida tilbyr også andre former for entreprenør- og servicetjenester innen vann- og sanitærinstallasjoner og ventilasjonsløsninger. Thunestvedt er ikke aktiv i disse markedene, og vil derfor ikke vurderes nærmere.

5.2 Markedet for elektriske installasjoner

5.2.1 Relevant produktmarked

- (23) EU-kommisjonen har flere ganger tidligere vurdert at markedet for elektriske installasjoner utgjør et separat marked, og har avgrenset elektroinstallasjon mot andre typer installasjonsarbeid, herunder installasjon av vann- og ventilasjonsanlegg.² EU-kommisjonen har også vurdert om elektroinstallasjonsmarkedet kan segmenteres ytterligere iht. installasjonstype (nyinstallasjon, vedlikehold eller renovering), kundegruppe eller basert på prosjektstørrelse, men har ikke tatt endelig stilling til en slik segmentering.³ Denne forståelsen og avgrensningen av produktmarkedet har også blitt lagt til grunn i nyere norske konkurransemeldinger.⁴
- (24) Bravida er enige i EU-kommisjonens avgrensning av markedet: Markedet for elektriske installasjoner omfatter installering av elektriske anlegg i alle typer bygninger. Dette inkluderer oppsett av ledninger og utstyr, telekabler, kabler til bredbånd og TV, samt fiberoptikk og parabolantennener, belysning, brannalarmer, tyverialarmer, gatebelysning, elektriske trafikksignal-anlegg og belysning til landingsbaner.
- (25) Bravida mener imidlertid at det ikke er grunnlag for å segmentere markedet ytterligere etter prosjektstørrelse. Elektroinstallasjoner på bygg og anlegg fordrer samme type arbeid uavhengig av prosjektstørrelse, og er derfor noe de fleste tilbydere i Norge kan utføre. Enkelte oppdrag er riktignok så store at noen aktører ikke vil kunne påta seg oppdraget, særlig på grunn av den økonomiske risikoen som medfølger. Bravida påpeker imidlertid at konkurransen på de største oppdragene uansett ikke er nasjonal ettersom tilbydere fra hele EU vil kunne være med på å konkurrere om slike prosjekter.
- (26) Bravida legger dermed til grunn at det relevante produktmarkedet er elektriske installasjoner, som omfatter all installering og service av elektriske utstyr i bygninger og anlegg.

² COMP/M.3004 – *Bravida/Semco/Prenad/Totalinstallatören/Backlunds*, avsnitt 17.

³ COMP/M.2118 – *Telenor/Procuritas/ISAB/Newco*, avsnitt 11-13.

⁴ Se blant annet Forenklet melding om foretakssammenslutning mellom Konstel AS og Krøderen Holding AS (20. juni 2022) og Forenklet melding av foretakssammenslutning mellom Nimlas Group AB og Konstel Holding AS (19. desember 2022).

5.2.2 Relevant geografisk marked

- (27) EU-kommisjonen har tidligere vurdert det geografiske markedet for elektroinstallasjon, inkludert saker som har berørt Norge og Norden.⁵ I disse sakene har EU-kommisjonen konkludert med nasjonale markeder, men holdt muligheten åpen for å definere markedene snevrere.⁶ Konkurransetilsynet har imidlertid også lagt til grunn at markedet for elektroinstallasjon skal vurderes i et nasjonalt perspektiv, se vedtak V2003-47 *Elektrikerkjeden Sikringen*.
- (28) Bravida oppfatter, i likhet med praksisen nevnt ovenfor, at det geografiske markedet er nasjonalt. Dette skyldes for det *første* at brorparten av anbudskontraktene (som utgjør en stor del av markedet) normalt utlyses på et nasjonalt nivå. For det *andre* er konkurransevilkårene innad i Norge homogene, noe som reflekteres av at kontrakter inngås på tvers av landsdelene. Det er heller ikke vesentlige prisforskjeller mellom ulike geografiske områder innad i landet. For de særlig store oppdragene vil det geografiske markedet, etter Bravidas oppfatning, være videre enn nasjonalt.
- (29) Bravida legger dermed til grunn at markedet er nasjonalt. For fullstendighetens skyld fremlegges Partenes markedsandeler i et hypotetisk regionalt marked, som vil være den snevrest mulige geografiske markedsavgrensningen.

6. FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN HAR INGEN NEGATIVE VIRKNINGER PÅ KONKURRANSEN

6.1 Markedet for elektriske installasjoner

- (30) Ifølge NELFOs markedsrapport fra 2023, utgjorde det totale markedet for elektroinstallasjoner (inkludert el-automasjon) NOK 86 milliarder i 2022.⁷ Bravida omsatte for NOK [REDACTED] innenfor dette markedet, mens Thunestvedts omsetning utgjorde NOK [REDACTED] i 2022.⁸ Partenes samlede omsetning i dette markedet var dermed på NOK [REDACTED] som gir en samlet markedsandel på rundt [REDACTED] prosent.
- (31) Dersom man legger en regional markedsavgrensning til grunn, vil Partene heller ikke oppnå betydelige markedsandeler. Markedet for elektroinstallasjoner i Hordaland har en anslått størrelse på NOK [REDACTED]. Melder har ikke tilgang til tall for markedet for elektriske installasjoner i Hordaland, men dersom [REDACTED] Bravidas omsetning i dette markedet vil være på NOK [REDACTED] noe som utgjør en markedsandel på omtrent [REDACTED] prosent. Thunestvedts omsetning i dette markedet er på omtrent NOK [REDACTED],⁹ og resulterer dermed i en markedsandel på rundt [REDACTED] prosent. Partenes samlede markedsandel i Hordaland vil dermed være rett i overkant av [REDACTED] prosent.

⁵ COMP/M.2118 – *Telenor/Procuritas/ISAB/Newco*, avsnitt 14-15.

⁶ COMP/M.3004 – *Bravida/Semco/Prenad/Totalinstallatören/Backlunds*, avsnitt 20-23.

⁷ Tidligere konkurransemeldinger, herunder Forenklet melding om foretakssammenslutning mellom Konstel AS og Krøderen Elektro AS (20. juni 2022) og Forenklet melding av foretakssammenslutning mellom Nimlas Group AB og Konstel Holding AS (19. desember 2022), har beregnet og vurdert totalmarkedet på tilsvarende måte.

⁸ Thunestvedt omsetning stammer hovedsakelig all omsetning fr elektromarkedet, men har noe gjennomfakturering i størrelse NOK 10 millioner som er rettet mot vannbårne varmeanlegg.

⁹ Se fotnote over. Utover dette har Thunestvedt hovedsakelig all omsetning i Hordaland, men har noen enkeltprosjekter utenfor grensene, eks. i Vik i Sogn.

(32) NELFOs markedsrapport er vedlagt:

Vedlegg 3: NELFOs markedsrapport 2023

(33) Partenes samlede markedsandeler er dermed beskjedene på både nasjonalt og regionalt nivå. Det sammenslåtte foretaket vil derfor ikke ha mulighet til å utøve markedsrett etter Transaksjonen. Det er uansett en rekke aktører til stede i markedet for elektriske installasjoner i Norge som vil utøve et sterkt konkurransepress, blant annet OneCo, Caverion og Instalco Granitor. Dette er store aktører med en solid markedsposisjon og stor konkurransekraft. Dessuten er markedet for elektriske installasjoner fragmentert og anbudsutsatt, noe som bidrar til sterk konkurranse på både pris og kvalitet.

(34) Det følger av ovennevnte at foretakssammenslutningen dermed ikke er egnet til å ha negative virkninger på konkurransen.

6.2 Viktigste konkurrenter, kunder og leverandører

(35) En oversikt over Partenes fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører i markedet for elektriske installasjoner er vedlagt nedenfor.

Vedlegg 4: Bravidas fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører (Konfidensielt)

Vedlegg 5: Thunestvedts fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører (Konfidensielt)

7. VERTIKALT FORBUNDNE MARKEDER

(36) Høsten 2022 kjøpte Bravida Bautec AS ("**Bautec**"), som leverer energibesparende og fremtidsrettede automasjonsløsninger for bygg. Automasjonsløsninger omfatter alle elektroniske datastyrt systemer som kan installeres i bygg, og muliggjør blant annet overvåking og kontroll av klima- og kjøleanlegg, sikkerhetssystemer og andre hjelpesystemer.

(37) Thunestvedt har en kontrakt om å bruke Bautec som underleverandør for automatiseringsløsninger. Bautec sine tjenester kan dermed i utgangspunktet anses som vertikalt overlappende med Thunestvedts installasjonsvirksomhet. Bravida oppfatter imidlertid at automatiseringsløsninger er *sideordnet* elektriske installasjoner, at dette ikke utgjør en vertikal relasjon. Partene mener for øvrig at det ikke er grunnlag for å segmentere et eget marked for automatiseringsløsninger, men at dette utgjør en del av elektroinstallasjoner.

(38) Dersom det likevel skulle avgrenses et hypotetisk marked for automatiseringsløsninger, vil Bravidas markedsandel være beskjedent. Ifølge NELFOs Markedsrapport var totalmarkedet for automasjonsleveranser i Norge i 2022 på ca. NOK 19 milliarder. Innen dette markedet omsatte Bravida for ca. NOK [redacted] i Norge i 2022¹⁰, og Bautec (avdeling Vestland) omsatte for ca. NOK [redacted] i 2022. Den samlede markedsandelen vil derfor være langt under 30 prosent i et nasjonalt marked. Bravida har ikke tilgang til offentlige tall for totalomsetningen i Bergensområdet, men antar at omtrent [redacted] prosent av markedets omsetning kan allokere til denne geografien.¹¹ Dermed vil markedsandelen, under en

¹⁰ Det opplyses om at Bravida også kjøper inn automasjonsleveranser fra underentreprenører til enkelte prosjekter, men dette er allerede del av den oppgitte omsetningen innen elektro.

¹¹ Bravida har tatt utgangspunkt i totalmarkedet for 2022 på NOK 19 milliarder, og gjort [redacted] Dette er så holdt opp mot Partenes omsetning i samme område.

snever og regional avgrensning av markedet, også innebære en markedsandel godt under 30 prosent.

- (39) Transaksjonen vil dermed ikke kunne føre til utestenging eller på annen måte begrense konkurransen gjennom andre vertikale virkninger.

8. ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

- (40) Partenes årsrapport/årsregnskap for regnskapsår 2022 er inntatt som vedlegg i denne meldingen.

Vedlegg 6: Bravida Norge AS' årsrapport

Vedlegg 7: Bravida Norge AS' årsregnskap

Vedlegg 8: Magnus M. Thunestvedts årsregnskap

9. KONFIDENSIALITET

- (41) Denne melding samt vedlegg merket "konfidensielt" inneholder opplysninger som det er av konkurransemessig betydning å hemmeligholde. I meldingen er de aktuelle opplysningene merket med **gult**. Disse opplysningene må behandles med streng konfidensialitet og unntas offentlighet i sin helhet, jf. forvaltningslovens § 13 første ledd nr.2.

- (42) En nærmere begrunnelse for hvorfor de aktuelle opplysningene må unntas offentligheten er vedlagt.

Vedlegg 9: Begrunnelse for hemmelighold